

Mgr. Petra Zdražilová

vrchní ředitelka sekce rodinné politiky a sociálních služeb

V Praze dne

Č. j.: MPSV-2025/257485-200

Vážený pane prezidente,

v souvislosti s našimi opakovanými jednáními ohledně ne/možnosti účtovat klientům pečovatelské služby čas strávený na cestě do domácnosti klienta, Vám zasílám stanovisko, které je dle mého názoru za současné právní úpravy jediné souladné se smyslem a účelem zákona o sociálních službách. Stanovisko také rozešlu vedoucím sociálních odborů krajských úřadů a Vás si dovoluji zdvořile požádat, zda byste ho mohl poskytnout poskytovatelům pečovatelských služeb.

Čas, který je nutný pro dopravu pracovníků sociální služby do místa poskytování sociální služby, není časem nezbytným pro poskytnutí úkonu. Čas nezbytný pro poskytnutí úkonu je pouze čas, který nezbytně souvisí s přímým poskytnutím péče (bezprostřední příprava, nachystání pomůcek, ...).

Základní činnosti spočívají v přímé práci s klienty. Ačkoli s jejich zajištěním souvisí řada dalších aktivit (administrativa, vzdělávání, doprava do domácnosti klienta...), službou by měl být účtován právě až čas strávený s klientem (zjednodušeně řečeno čas začíná běžet vstupem do klientovi domácnosti a končí opuštěním domácnosti).

Náklady na další související aktivity v sobě zahrnuje již hodinová cena služby a nemohou k ní být ještě připočítávány. Je skutečností, že úhrady od uživatelů nepokryjí celkové náklady služby, avšak pečovatelská služba je sociální službou určenou pro lidi v nepříznivé sociální situaci a její činnost by měla být dofinancována i z jiných veřejných zdrojů.¹

Stát poskytuje krajům ze státního rozpočtu (prostřednictvím MPSV) účelově určené dotace². Dotace jsou určené na financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním základních druhů a forem sociálních služeb v rozsahu stanoveném základními činnostmi u jednotlivých druhů sociálních služeb.

Doprava ke klientovi, administrativa atp. jsou činnosti, které souvisí s poskytováním základních činností a na jejich úhradu jsou tedy tyto dotace také určeny.

¹ Rovněž viz Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 1. 11. 2017, č. j. 10 A 173/2014-83

² Ustanovení § 101a zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Kraj rozhoduje podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů³ a předpisů Evropské unie o veřejné podpoře o poskytnutí finančních prostředků z dotace poskytovatelům sociálních služeb, kteří jsou zapsáni v registru. Kromě toho má každý kraj zpracované metodiky, které poskytování dotací podrobněji upravují.

Kraj je odpovědný za dostupnost služeb. Tato povinnost vyplývá ze zákona o sociálních službách⁴ a připomenul ji i Ústavní soud.⁵

Kraj proto musí nastavit taková pravidla, která budou způsobilá zajistit dostupnost terénních sociálních služeb na jeho území, a to i v odlehlejších a málo lidnatých částech. Je tedy nasnadě, že poskytovatelům terénních služeb musí nastavená pravidla zajišťovat dostatečnou úhradu režijních nákladů tak, aby byli schopni služby zajišťovat. Vhodné nastavení pravidel se týká jednak **zohlednění času stráveného na cestě ke klientovi** (jinými slovy také vzdálenost domácností, kam pečovatelská služba zajíždí), kde se nabízí určitá bonifikace těch služeb, které působí právě v odlehlejších oblastech, ale i toho, že v takových případech **je časový objem přímé práce s klientem menší**, než pokud by služba obsluhovala klienty, kteří bydlí v její blízkosti.

Žádoucí praxí, dnes již rozšířenou, je, aby se na poskytování služeb svým občanům finančně podílely i obce, o jejichž občany jde a samy žádnou službu nezřizují. I ony mají koneckonců povinnost pečovat o potřeby svých občanů.⁶ Do samostatné působnosti obcí patří vytváření podmínek **pro rozvoj sociální péče** a pro uspokojování potřeb svých občanů, především uspokojování potřeby bydlení nebo ochrany a rozvoje zdraví.⁷

Závěrem tedy opakuji, že čas nezbytný pro poskytnutí úkonu je pouze čas, který nezbytně souvisí s přímým poskytnutím péče.

S pozdravem

Vážený pan
Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MSc., MBA
Prezident APSS ČR
Vančurova 2904
390 01 Tábor

³ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

⁴ Ustanovení § 95 zákona o sociálních službách.

⁵ Ústavní soud v nález ze dne 23. ledna 2018 (sp. zn. I. ÚS 2637/17) potvrdil právo na dostupnost vhodných sociálních služeb. Rozhodnutí soudu dostupné z [I. ÚS 2637 17 an.pdf](#).

⁶ Ustanovení § 2 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích.

⁷ Sabol Aleš, Zákon o obcích (obecní zřízení) s komentářem a judikaturou, CODEXIS publishing, 01.01.2018 [cit. 12.09.2025]
Převzato z CODEXIS®, doplňku LIBERIS®